

Dagthema: 'Godweet komt het goed'

Overweging 11 februari 2018 – Jeffrey Leander

Lector: Carla Koot

*"... Komt het ooit goed, vraagt de psalmist zich af in Psalm 4.
In een uitleg van Gerard Swüste over deze psalm
zegt hij om je niet te laten intimideren door anderen.
En dat je je niet moet afzonderen, maar wel je eigen weg moet gaan.
En vooral: ruimte maken, niet dat benauwde.
God scheidt ruimte, geeft lucht, als je het even niet meer weet ..."*

Eerste lezing: Haggai 2, vers 1-5

Tweede lezing: Brief aan de Hebreëën 10, vers 32-36

Derde lezing: Psalm 4, vers 1 en 9

Openingsgebed

Deze wereld is verschrikkelijk. Er lijkt geen
beginnen aan.
Er is geen God en geen Jezus die Afrika van
de honger zal redden.
God zwijgt zo diep in alle talen dat je denkt:
hij bestaat niet. Zo voelt het.
Er is maar één oplossing:
dat je 'en toch' zegt en 'hier ben ik';
en om je heen kijkt of er nog iemand is die
ook –
en dat je samen probeert te redden wat je
redden kunt.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Overal zijt Gij onzichtbaar gegeven,
sprekend nabij, de stilte verwacht U.
Mensen bestaan U, zien en beleven U.
Mensen van vlees, van licht en gesteente,
hard en van bloed, een vloed niet te
stelpen,
mensen uw volk, uw stad hier op aarde.
Aarde is al wat wij zijn, wat wij maken.
Adem ons open, maak ons uw aarde,
uw nieuwe hemel, vrede op aarde.

Welkom en inleiding

Goedemorgen allemaal! Welkom in de Duif, waar je mag zijn wie je bent. Kom je vanmorgen om te zingen, kom je om te luisteren, kom je om even te schuilen en de rust te vinden, om tot jezelf te komen. Of kom je gewoon om even in de nabijheid van de warmte van de ander te zijn. Dat mag en dat kan hier allemaal in de Duif. Haal hier wat jou goed doet en breng ons wat ons goed doet. We hebben elkaar daarin nodig. Voel je vooral welkom.

Zorgzaam

Gisteren is de vader van Fred Vos, een van de koorleden, ten grave gedragen. Voorafgaand was er een uitvaartdienst waarin Harris Brautigam is voorgegaan. Harris liet met zijn toespraak het licht schijnen op een bijzonder ijverige en hardwerkende man die zeer liefdevol was voor zijn vrouw en kinderen. Ondanks het drukke werkleven door het jaar heen, creëerde deze zorgzame vader eens per jaar een hele maand lang tijd en aandacht voor zijn gezin op het voor hem zo dierbare eiland Terschelling. Je kunt je voorstellen wat een sterke band daarmee gekweekt werd voor het gezin Vos.

Tijdens de uitvaartdienst voelde je dat er een sterke verbondenheid was bij de kinderen en kleinkinderen van vader Vos. Maar ook vele andere mensen voelden zich op dat moment verbonden met de familie. Net als het Duifkoor die prachtige uitgekozen liederen heeft gezongen. Het was mooi om te zien, te horen en te voelen dat er een gemeenschap ontstond met een gezamenlijke verbondenheid.

Vertrouwen

In verbinding met elkaar, daar gaat het ook een beetje over in deze viering. We lezen van de profeet Haggai die zijn volk aanspoorde om weer de verbinding met God te hebben. En we lezen een stukje uit de brief aan de Hebreeëen waarin aangespoord wordt om vertrouwen te blijven hebben in God, om in verbinding te blijven met God.

Hier in dit stervend bestaan, wordt Hij voor ons geloofwaardig, worden wij mensen van God, liefde op leven en dood, zullen wij straks zingen.

Laten we een moment stil zijn en proberen te ontwaren wat de oorverdovende stilte in ons te zeggen heeft, en laten we proberen open te staan voor wat ons wordt ingegeven in deze viering.

Carla en ik wensen ons allen een mooie viering.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Niet als een storm, als een vloed,
niet als een bijl aan de wortel,
komen de woorden van God,
niet als een schot in het hart. (2x)

Maar als een glimp van de zon,
een groene twijg in de winter,
dorstig en hard deze grond,
zo is het koninkrijk Gods.

Stem die de stilte niet breekt,
woord als een knecht in de wereld,
naam zonder klank zonder macht,
vreemdeling zonder geslacht.

Kinderen armen van geest,
mensen gelouterd tot vrede
horen de naam in hun hart,
dragen het woord in hun vlees.

Blinden herkennen de hand,
dovemansoren verstaan hem,
zalig de man die gelooft,
zalig de vrouw aan de bron.

Niet in het graf van voorbij,
niet in een tempel van dromen,
hier in ons midden is Hij,
hier in de schaduw der hoop.

Hier in dit stervend bestaan
wordt Hij voor ons geloofwaardig,
worden wij mensen van God,
liefde op leven en dood.

Eerste lezing Haggai 2, vers 1-5

In datzelfde jaar gaf de Heer opnieuw een opdracht aan de profeet Haggai, op de 21ste dag van de zevende maand.

Hij moest zeggen tegen bestuurder Zerubbabel en hogepriester Jozua, en tegen de andere mensen: 'De machtige Heer zegt: 'Wie van jullie heeft nog gezien hoe mooi deze tempel vroeger was? Nu ziet hij er wel anders uit! Jullie denken zeker dat hij nooit meer zo mooi kan worden als vroeger?'

Maar jullie moeten volhouden. Houd vol, Zerubbabel! Houd vol, Jozua! Iedereen moet volhouden! Ga door met het werk, want ik, de machtige Heer, zal jullie helpen. Dat heb ik beloofd toen jullie voorouders weggingen uit Egypte. Wees niet bang, want ik zal altijd bij jullie zijn.

Tweede lezing Hebréeën 10, vers 32-36

Vrienden denk eens terug aan de tijd dat jullie net bij Christus hoorden. Jullie zijn toen blijven geloven, ook al moesten jullie veel lijden. Jullie hadden het zwaar, omdat je in het openbaar uitgescholden werd. En jullie hadden het ook zwaar door de moeilijkheden van andere christenen. Jullie zorgden voor de christenen die in de gevangenis zaten. En als jullie bezit geroofd werd, dan waren jullie toch blij. Want jullie wisten dat God je iets gegeven had dat beter was, iets dat je nooit kwijt zou raken.

Blijf ook nu op God vertrouwen, dan zullen jullie een grote beloning krijgen. Houd vol en doe wat God wil. Dan zullen jullie krijgen wat God beloofd heeft.

Lied

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

Koor:

Niksers, leeghoofden, goden zijn het,
levende doden die zeggen: jouw god is geen god,
zinloos, halfzacht, onhandelbaar is zijn gebod -
blindgangers zijn het die zeggen:
er bestaat geen laatst gericht geen eerste naam.
En zo gezegd, zo gedaan:

Allen:

Zij breken de weg op, verwoesten het land,
niemand die raad weet, niemand die recht doet,
niemand, niemand.

Zij zuigen de lucht uit, zij wroeten
de zilveren bronnen uit andermans grond,
draketanden, angstdromen zaaien zij rond,
zij stoten de armen het woord uit de mond.

Allen:

Zij breken de weg op...

In zijn verborgenheid, van achter het licht,
houdt Hij zijn ogen hoopvol gericht
op de kinderen der mensen,
Hij zoekt of er nog één is, waar ook,
in welke uithoek,
die beter weet, opnieuw begint,
één kind dat durft, één die zijn wortels
uitstrekt naar de bron.

Maar allen zijn verwelkt, verstomd
en geen begin houdt stand.

Allen:

Zij breken de weg op...
“Hebben zij nog nooit van mij gehoord,”
zegt Hij, “die aanstichters van dood,
die mijn mensen verpatsen en vreten als brood,
die loochenen dat Ik ben die Ik ben,
dat Ik bij name ken de minste der armen,
dat het mijn naam is een god van ontrenten zijn,
dat zij wel sterk staan misschien, maar
mijn trouw en mijn toekomst duren het langst.
Wisten ze dat, ze zouden dood vallen van angst.”

Allen:

Zij breken de weg op...

Nu nog zijn ze bij machte de arme te honen,
te schande te maken zijn droom van een eigen nieuw land,

zo hem te knechten, dat hij vertwijfelt aan dat visioen.

1.Koor 2.&3. Allen

Ik, zegt Hij, Ik zal hem recht doen,
Ik, zegt Hij, Ik zal hem recht doen.

Allen:

Zij breken de weg op verwoesten het land?
Ik ben het die raad weet, iemand die recht doet,
iemand, iemand.

1.Koor 2.Allen

Zal onze redding ooit dagen, de stad van de vrede?
Zal Hij ons lot ten goede keren, die heeft gezegd:
Ik ben jouw god, "jouw toekomst" is mijn naam?
Kan ooit een heel volk uit de dood opstaan?

Derde lezing Psalm 4, vers 1 en 9

Goede God,
als ik om hulp roep,
geef mij dan antwoord.
U beschermt mij altijd als ik het moeilijk heb.
Wees ook nu goed voor mij,
en luister naar mijn gebed!

Heer, u laat mij veilig wonen.
Ik hoef niet bang te zijn,
ik kan rustig slapen.

Overweging

Godweet komt het goed

Heeft u dit wel eens meegemaakt en deze vraag richt ik met name naar autorijders: je rijdt op de snelweg en andere bestuurders seinen je met hun koplampen of wijzen naar je auto. En dat je dan de eerste seiners en wijzers verontwaardigd nakijkt. En plotseling realiseer je dat er iets goed fout moet zijn. Je merkt ineens dat je auto niet soepel meer rijdt en dat je een aanhoudend 'flap flap' geluid hoort. Je wordt onzeker. En in een soort van paniek zet je je auto zodra dit kan op de vluchtstrook met, inderdaad, een lekke autoband. Ik heb dit dus wel eens meegemaakt. Wat overkomt mij nu weer? Hoe kom ik in vredesnaam uit deze benarde situatie? Dat waren mijn eerste overlevingsvragen. Gezien mijn minimale technische behept-heid zag ik het niet zitten om zelf de autoband te verwisselen. Bovendien was ik er niet op gekleed om ongegeneerd op mijn knieën de auto op te krikken en de doppen met een kruissleutel los te draaien. Ik moest er niet aan denken om daar op de knieën te stuntelen en niet precies wetend wat me te doen staat. Dus dan maar de ANWB roepen om hulp.
Help mij uit deze benarde situatie.

Volhouden

In de eerste twee lezingen van vandaag is één woord die mij is opgevallen. Het komt in beide lezingen voor en het duidt tevens de kern aan van de lezingen. Het gaat om het woord

volhouden. Waarom worden de volgelingen van Jezus middels een brief aan de Hebreëen aangespoord om vol te houden. En waarom laat God zich spreken via de profeet Haggai. Blijkbaar spelen beide lezingen zich af in een niet zo'n beste situatie. Ik ben op zoek gegaan naar de context waarin de lezingen zich afspeelden.

De eerste lezing speelt zich af ten tijde van de Babylonische ballingschap en de tijd erna. En de tweede lezing gaat over Jezus zijn volgelingen.

Haggai behoort tot de laatste drie profeten van het Oude Testament, die optraden in de tijd nadat wat er van het volk van Israël was overgebleven teruggekeerd was uit de ballingschap. De naam Haggai betekent "de feestelijke". Misschien drukt de naam iets uit van het heerlijke vooruitzicht dat Haggai geeft. Na een tijd van tegenspoed, het gevolg van de nagelaten tempelbouw, wekt Haggai het volk op tot hervatting van de tempelbouw en kondigt hij Gods zegen en nabijheid aan. Hij geeft uitzicht op de toekomstige heerlijkheid van de tempel, de vrede die God te Jeruzalem zal geven, de Messias.

En dan de brief aan de Hebreëen. Wat wil de brief aan de Hebreëen ons vertellen? Waar worden wij toe opgeroepen?

Standvastig

Paulus zelf, ervanuit gaande dat hij de brief heeft geschreven, noemt het een korte brief van vermaning, aansporing, bemoediging of vertroosting. Hij wil de gelovige de grootheid van Jezus Christus laten zien en spoort ons aan om ons niet door de tegenstander te laten verleiden tot afval, maar standvastig te zijn en om te volharden in het geloof.

Tijdens de voorbereiding van deze viering met Carla, zagen we al snel dat de lezingen een soort van aansporing zijn om vol te houden wanneer de situatie niet gaat zoals je zou willen. Vaak vinden dit soort situaties plaats, in tegenstelling tot het krijgen van een lekke autoband wanneer je alleen in de auto zit, in relatie tot andere mensen. Wanneer je in een gezamenlijke context verkeert, waarbij interacties onvermijdbaar zijn, kan het gebeuren dat je recht tegenover elkaar komt te staan. Je bent het niet eens met wat de ander doet of zegt. Je hebt een totaal andere visie dan de ander. Dat is beide tot daar aan toe. Het wordt al moeilijker wanneer je je ergert aan de ander, de dingen die gezegd of gedaan worden irriteren je. Ze zetten je aan tot negatieve gedachten. En in het ergste geval trap je, meestal zonder dat je het in de gaten hebt, in de valkuil van wraak en genoegdoening.

Dat is een primair menselijke en primitieve reactie wanneer je je aangevallen voelt en je het gevoel hebt in je integriteit aangetast te zijn. Hoe vaak raken we niet verzeild in dit soort situaties. En geloof me, dit is nog een milde beschrijving van negatieve interactie. Het kan veel erger. Er zijn situaties waarbij je je zo belaagd voelt, dat je de situatie niet meer meester bent, waardoor je het allemaal niet meer ziet zitten. Er wordt aan de fundamenten van je bestaan gebeukt en je hebt het gevoel dat je er helemaal alleen voor staat. Zo'n situatie wens je niemand toe.

Confrontatie

De vraag die we tijdens de voorbereiding gesteld hebben is: Hoe verhoud je je tot die ander wanneer je tegenover elkaar staat en niet meer naast elkaar.

Je kunt dan twee dingen doen was de conclusie: Of je trekt je terug en je pretendeert niets meer met die ander te maken willen hebben, je kruipt in je schulp en je sluit je af van de buitenwereld. Of je gaat de confrontatie aan, maar met als doel de situatie terug te wenden naar een nieuwe en positieve gezamenlijkheid.

Dat laatste, dat laatste spreekt mij aan. Zo zou ik het willen. En tegelijkertijd vind ik het verdomd moeilijk om zo'n confrontatie aan te gaan; heb ik de lef wel, zeg ik de goede dingen of maak ik het alleen maar ingewikkelder. Ik besef dat je je best moet doen om het goede te

laten keren. Maar toch, het vraagt veel van mijzelf. Ik moet mij kwetsbaar opstellen, denk ik dan. En wellicht over mijn eigen schaduw heen stappen om weer openingen te kunnen maken. Ik wil blijven geloven dat het zo kan werken, maar ik zal ook moeten accepteren dat het misschien niet lukt. En wat dan?

Wat bindt ons?

In een gezamenlijke context van mensen is het goed te weten dat je op elkaar kunt rekenen. Ook hier in de Duif, waar mensen, ieder op haar of zijn eigen manier, een bijdrage leveren om een stukje van het visioen van God gestalte te geven. We hebben elkaar hierin nodig, laten we ons dat goed beseffen. Het is goed om te ontdekken wat je aan elkaar bindt.

Alleen op deze manier kun je met elkaar verder.

Voor Haggai is het wel duidelijk wat zijn volk met elkaar bindt. Het volk zelf is het misschien een beetje vergeten, maar Haggai helpt ze eraan herinneren. God heeft beloofd altijd bij ze te blijven en ze te helpen. En God vraagt via Haggai om vol te houden in dat geloof.

In de brief aan de Hebreeën worden de volgelingen van Jezus ook aangespoord om te blijven geloven en vertrouwen te hebben in God. Ondanks tegenspoed.

Komt het ooit goed vraagt de psalmist zich af in Psalm 4. In een uitleg van Gerard Swüste over deze psalm zegt hij om je niet te laten intimideren door anderen. En dat je je niet moet afzonderen, maar wel je eigen weg moet gaan. En vooral: ruimte maken, niet dat benauwde. God scheidt ruimte, geeft lucht, als je het even niet meer weet.

Daar in te geloven geeft mij hoop op een goede afloop. Ook omdat ik me weet te verbinden met een gemeenschap, zoals hier in De Duif. En dat ik tegelijkertijd beseft dat ik ondanks deze verbondenheid, het door de week in het dagelijkse gedoe het helemaal alleen moet zien waar te maken. Maar ik houd vol en houd me vast aan wat de psalmist beweert in zijn laatste vers.

God weet komt het goed!

En goed gekomen was het met mijn leuke autoband. Het was lang wachten op een aardige hulpmeneer van de ANWB, maar het was de moeite waard! Ik was blij dat ik volgehouden heb tot een goede afloop.

Stilte gevolgd door piano

Geloofsbelijdenis

Ik geloof dat ik nooit alleen loop

op de weg die mij voert naar later.

Ik beseft dat al mijn lotgenoten Godgenoten zijn.

Ik beloof daarom niet alleen van mijzelf uit te gaan,

maar ook proberen zal door andere ogen

Gods horizon te zien, daar waar de hemel

de aarde raakt en alles één wordt.

Ik erken dat dood en onrecht, strijd en onmacht,

verdriet en pijn ook mijn verantwoordelijkheid zijn.

Ik geloof dat God het lijden niet wil,

maar vrijheid wenst, geluk en vrede.

Ik geloof dat Hij daarom de volledige Mens heeft gezonden

die groter is en sterker is dan wij.

Die ons liefhad en leed,

die stierf en opstond uit de dood, om te bewijzen dat God met ons altijd zal doorgaan. Omdat Zij het werk dat ooit begonnen is niet loslaat. Amen.

Mededelingen gevolgd door collecte

Intenties in het groene boek

Laten we bidden en de intenties die opgeschreven zijn in het groene boek meenemen in ons hart en in ons gebed.

Eeuwige, wij bidden voor Fred zijn vader die nu mag staan in uw Licht. Laat hem in vrede rusten en omgeven zijn met uw Hemelse Liefde. Wij bidden ook voor zijn kinderen en kleinkinderen, die nu ondanks hun verdriet, hun vader en grootvader in henzelf laten voortleven. Wees dicht bij hen.

Bidden wij voor alle sporters die deelnemen aan de Olympische Spelen. Dat zij in hun sport niet alleen voor het gewin gaan, maar vooral voor de verbroedering tussen de vele landen.

Bidden wij voor alle mensen en dieren die gevangen en onderdrukt worden, gepijnigd en gemarteld. Dat het lijden voor hen snel over zal zijn en bevrijding hen ten deel zal vallen.

Bidden wij voor de vele zieken, armen en hongerigen. Dat zij genezen zullen en kunnen worden, dat zij gekleed, gevoed en verkwikt zullen worden.

Bidden wij tenslotte voor onszelf. Dat wij in Uw Woord dat leed verzacht, troost en hoop zullen vinden.

Moge het zo zijn.

Tafelgebed

Gezegend Gij in uw verborgenheid.
Genoemd, gekend, volbracht, bemind, geheiligd,
worde uw naam, door ons, aldoende recht;
opdat nu eindelijk uw Naam geschiede
en mensen niet meer sterven van de honger.

Gezegend bent u om uw eens gegeven woord
gezegd om uw kind uit Nazareth.
Kome uw koninkrijk, de aarde nieuw,
de hemel open, mensheid naar uw beeld.

Open uw hand, geef ons het brood der vrijheid,
als Gij ons niet verzadigt, zijn wij niets.
Open uw hand, ontferm u over ons,
vergeef ons zeventig maal duizend maal,
opdat wij in uw naam elkaar vergeven
en niet het kwade wordt vermenigvuldigd.

Leer ons volharden in het visioen
van recht voor allen, geef ons een nieuw begin –

zie ons van verre, troost ons van dichtbij,
wees God voor ons, hier en nu en zonder einde.

Neemt en eet en drinkt
brood der vrijheid, lichaam ons gegeven,
vrucht der wijnstok, voorsmaak van zijn koninkrijk,
zo moge het zijn.

Lied

Tullio Consalvatico / Bernard Huijbers

Slechts het brood dat wij te eten gaen
zal ons verzadigen
Slechts de gevangene die wij verlost
zal ons bevrijden
Slechts het gewaad dat wij wegschonken
zal ons bekleden

Slechts de zieke die wij bezochten
zal ons genezen
Slechts het water dat wij te drinken gaven
zal ons verkwikken
Slechts het woord dat leed verzachtte
zal ons troosten

Delen van brood en wijn

Lied

Huib Oosterhuis / Tom Löwenthal

Aarde. Deze. Enig denkbare.
Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren,
seizoenen, rivieren,
rivieren die stromen naar zee.

Aarde, Deze. Enig denkbare.
Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren,
seizoenen, rivieren,
rivieren die stromen naar zee.

En niets valt omhoog en alles omlaag.
En niets is nog af
en alles nog nergens.
Maar overal mensen,
maar hier en daar mensen
en steeds meer en overal mensen
die doen wat vandaag nog gedaan moet.
Die langzaam maar zeker,
bezeten van liefde, de aarde opdelven
uit de onderste afgrond.

Aarde. Deze. Enig denkbare.

Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren,
seizoenen, rivieren,
rivieren die stromen naar zee. (3x)

Slotgedachte

De liefde kan de wereld redden, maar alleen als wij haar tot uitdrukking brengen. Laat alles wat ik vandaag doe de liefde van God uitdrukken. Laat ik vandaag een liefdeskanaal zijn, zodat ik samen met God een betere wereld schep. Elke liefdevolle gedachte van mij zorgt voor een wonder. Als ik geen liefdevolle gedachte denk, laat ik de kans op een wonder voorbijgaan .

Lieve God,

Maak vandaag gebruik van mijn handen en voeten, mijn woorden en mijn daden.

Maak gebruik van wie ik ben en wat ik doe, zodat ik U kan helpen om de wereld te helen.

God weet komt het goed.

Onze Vader

Onze Vader die in de hemel zijt
Uw naam worde geheiligd Uw koninkrijk kome
Uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk en de kracht
en de heerlijkheid in eeuwigheid.
Amen.

Wegzending en zegen

Laat ons gaan in goede moed
en met nieuw vertrouwen,
elkaar niet afbrekend,
maar opbouwend,
elkaar niet ontmoedigend,
maar inspirerend,
elkaar tot licht,
elkaar tot vrede willen zijn.

Moge de Liefde met ons gaan.

Slotlied

Geef alle ruimte aan de liefde,
in haar leeft God zich naar ons toe.
Vergeef het kwaad aan wie ons grieve,
de liefde wordt een mens niet moe.
Zij zal de dood nog overleven,
geen water blust haar vuren uit,
zij blijft ons tot elkander keren,
tot alle angst is uitgeluid.
Zij blijft ons tot elkander keren,
tot alle angst is uitgeluid.

Hoe zal een mens ooit overleven?
Wat moet hij aan met eeuwigheid?
Door liefde wordt het ons gegeven,
voorbij te zien aan dood en tijd.
Want wie vandaag weet te beminnen,
denkt niet: 'Hoe zal het morgen zijn?'
Het blijft een eeuwig herbeginnen,
tot wij voorgoed geboren zijn.
Het blijft een eeuwig herbeginnen,
tot wij voorgoed geboren zijn.